

מה, באמת?

בודהיזם היא
הדת הרביעית בגודלה בעולם
(אחרי הנצרות, האיסלם
וההינדואיזם). היהדות נמצאת
במקום ה-12.

→ מימין: פסל של בודהא † למעלה: עץ פיקוס שתחתיו ישב בודהא כאשר הגיע להארה

המואר

ד

הוא נולד כבן מלך, הפך לנודד חסר כל, הגיע להארה וסחף אחריו מאמינים רבים. סיפורו של בודהא, אביהם הרוחני של הבודהיסטים

כתב וצילם < יותם יעקבסון

לסבול. בסופו של דבר, כל יצור שמנהל את חייו בצורה טובה וטהורה זוכה להתגלגל בגוף אדם. זהו, בעיני הבודהיסטים, הגלגול המוצלח ביותר.

הבודהיסטים (ובני דתות אחרות) מאמינים שהאדם צריך לשאוף להגיע לתובנה גבוהה. כשיגיע לתובנה עילאית, המכונה גם "הארה", הוא ייחפך ל"מואר", ואז נשמתו תחדל להתגלגל מגוף לגוף. היא תיוותר נשמה בלבד – נשמה מוארת, שרואה ויודעת הכל.

מי שהגיע להארה, כאילו התעורר משינה עמוקה והחל לשים לב למה שקורה סביבו, ובשפה ההודית הקדומה קוראים למצב הזה "בודהא". בודהא, אם כך, הוא כינוי לכל מי שהגיע להארה. אולם כיום הפינוי מזוהה במיוחד עם אדם מסוים, שאת סיפורו מספרים הבודהיסטים כבר אלפיים שנה. <

א ולי אתם מכירים את פסליו של בודהא, שבהם הוא יושב בגליים משופלות, שקוע ומכווץ בעצמו. אנשים רבים בדרום מזרח אסיה – בעיקר בסין, בִּיפן, בהודו ובטיבט – הנקראים בודהיסטים, רואים בבודהא את אביהם הרוחני. אבל מי הוא, בעצם?

לפני שנספר את סיפורו, כדאי שנכיר מעט את אמונתם של הבודהיסטים, ממשיכי דרכו של בודהא. הבודהיסטים מאמינים בגלגול נשמות. לפי אמונה זו, לאחר מותו של אדם – נשמתו עוזבת את גופו ועוברת לגוף אחר. לאיזה גוף היא תעבור? זה ייקבע על פי המעשים שעשה האדם במשך חייו. מעשיו הטובים מקדמים את הנשמה לגלגולים טובים יותר, כלומר בגוף טוב ובריא, שממעט

תינוק מלכותי נולד

הבודהיסטים מאמינים שבנגלולו האחרון נולד בודהא לפני קצת יותר מ־2,500 שנה. שמו היה סידהארטהא גאוטמה, והוא היה בן למשפחת מלוכה שחיתה למרגלות ההימלאיה, בצפון הודו של היום.

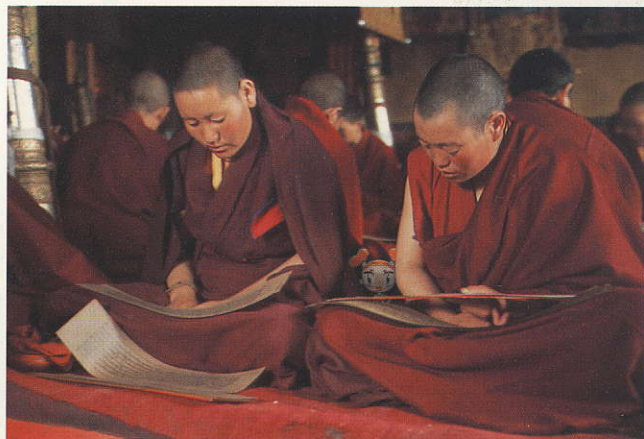
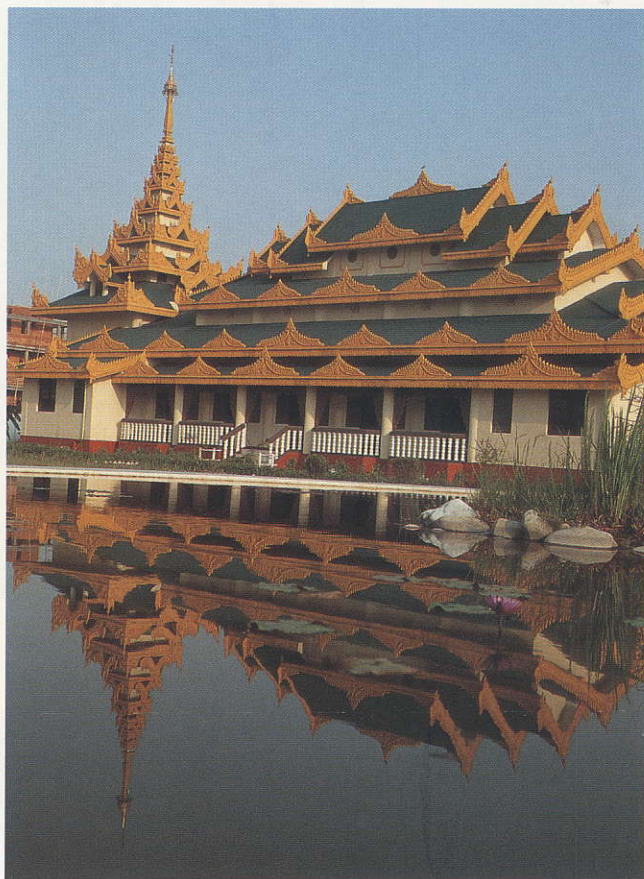
מיד לאחר לידתו הגיע לארמון המשפחה נזיר זקן שאמר למלך, אביו של סידהארטהא, שלתינוק צפוי אחד מהשניים: או שיהפך למלך אדיר, או שיהיה לנזיר שלא היה כדוגמתו. המלך נחרד מן המחשבה שבנו ייהפך לנזיר ולא יירש את מקומו על כס המלוכה, ולכן אסר על בנו לצאת מן הארמון ולראות כל ביטוי של צער, כאב או סבל.

וכך גדל סידהארטהא וחי חיי תענוגות בארמון. קרובי המלך נהגו לעקוב אחר המשקתים ולבדוק את מצברוחם. אם היו מגלים שמישהו מהם מדוכדך, מיד היו מסלקים אותו משם ומרשים לו לשוב רק לאחר שחזר לחיך.

הדברים התנהלו לפי תוכניתו של המלך, עד שיום אחד הם החלו להשתבש. זה קרה כאשר סידהארטהא החליט יום בהיר אחד לטפס על חומת הארמון הגבוהה ולהציץ החוצה. הוא הבחין בציפור עפה, אך לפתע פילח חץ את גופה הקטן והיא נשרה פצועה למרגלותיו של סידהארטהא.

סידהארטהא קפץ מעבר לחומה והרים את הציפור. זו הייתה הפעם הראשונה בחייו שראה דם וכאב. מיד הגיע הצייד, צעק עליו והאשים אותו שהוא מנסה לגנוב את הציפור, וכך הונה לראשונה תחושה של כעס.

סידהארטהא ההמום המשיך ללכת. כשהגיע לכפר סמוך פגש שם זקנים וחולים, ואפילו ראה הלונה. הוא חזר לארמון מדוכדך מאוד, ועוד באותו הלילה החליט לעזוב את הארמון ואת חייו הנעימים ולצאת לחפש אחר הסיבה האמיתית לסבל בעולם.

♦♦ למעלה: לומביני, מקום הולדתו של בודהא על־פי המסורת

♦ למטה: נזירים בודהיסטים. הבודהיסטים מאמינים שהאדם צריך לשאוף להגיע לתובנה גבוהה

◀ בעמוד ממול: פסל של בודהא בנפאל. תנוכי האוזניים המנוקבים הם עדות לתכשיטים שהסיר מעצמו כשעזב את הארמון שבו נולד

למקום ובמתן שיעורים להמונים. על פי האמונה, כאשר נשמתו עזבה את גופו הוא השאיר למאמיניו, הבודהיסטים, את הדרך שגילה. עבונם הוא מודל לחיקוי ולמופת, וכל בודהיסט רוצה להגיע כמותו להארה המיוחלת. ©

התגלית של סידהארטהא

בנדודיו התחבר סידהארטהא אל חמישה סגפנים – אנשים המענים את עצמם. הסגפנים מאמינים שבדרך זו יגלו את הסיבה לסבל בעולם ויגיעו להארה. סידהארטהא הצטרף אליהם וחי אתם ביער במשך שש שנים.

סידהארטהא נחשב לסגפן הטוב מכולם. מספרים עליו שצם ימים כה רבים ורזה כל כך, עד שהיה אפשר לראות את עמוד השדרה שלו מבעד לעור בטנו. אך למרות כל מאמציו הוא הרגיש שאינו מגלה משהו חדש, ולכן החליט לעזוב את החבורה ולהמשיך בדרכו לבדו.

כעבור ימים של הליכה, בהם היה שקוע במחשבות, הגיע אל עץ גדול והחליט לשבת תחתיו עד שיגיע להארה. זמן ממושך הוא ישב תחת העץ, רגליו משופלות, גוו זקוף ועיניו עצומות. הרבה רוחות רעות ניסו להסיח את דעתו ולפגוע בריכוזו שלו, אולם הן לא הצליחו. כששב סידהארטהא לפקוח את עיניו התברר לו שהפך ל"בודהא", למואר. הוא הבין את כל הסיבות לסבל והפך ליודע-כל. דבר לא נסתר עוד ממנו.

תלמידיו הראשונים של בודהא

סידהארטהא הופתע מאוד מן הדרך המיוחדת שגילה, ורצה לשתף בה אחרים. בהמשך מסעו ראה מרחוק את חמשת הסגפנים, שמהם נפרד כמה שנים קודם לכן. הסגפנים, שפעסו על סידהארטהא שעזב אותם, החליטו להתעלם ממנו, אך כשהתקרב אליהם ראו את האור בעיניו ונפלו לרגליו. הוא סיפר להם על הדרך להארה, והם הפכו מייד לתלמידיו הראשונים.

את שארית ימיו בילה הבודהא בנדודים ממקום

